

متن پرسش

خدمت استاد گرامی سلام علیکم: در خصوص فلسفه آفرینش انسان و تاثیر جبر محیطی در افعال انسان با عنایت به اراده اختیاری او در طول اراده الهی و علم اجمالی و تفصیلی خداوند به افعال و سرانجام انسان که شائبه عبث بودن خلقت را برای بعضی تداعی می کند لطفا پاسخ کوتاه عنایت فرمایید یا منبعی از آثار خودتان را برای جواب معرفی نمایید. ان شاءالله سلامت باشید

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: جناب ابن عربی در فصّ اسماعیلی از «فصوص الحکم» می فرماید: [لذلک قال تعالی: «أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى» أَيْ بَيَّنَّ أَنَّهُ أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ، (طه/۵۰) فَلَا يَقْبَلُ النِّقْصَ وَ لَا الزِّيَادَةَ.]

به همین جهت خداوند فرمود: عطا کرد هر موجودی را خلق مخصوصش را سپس هدایتش نمود. در این آیه بیان کرده که خلقتِ مخصوص هر موجودی را به آن مخلوق داده است. پس از این جمله برمی آید که نقصی و یا اضافه ای در آن مخلوق نبوده است. و در آیه ی ۸۸ سوره ی نمل ملاحظه کردید که فرمود: صنع خداوند طوری است که هر موجودی متقن و بدون هر نقصی است.

با توجه به این امر از آن جهت که امکان هر شیئی و هر شخص، ذاتی آن شخص است پس عملاً خداوند خلقت او را به او می دهد. موفق باشید